

**FÄRDKNÄPPENS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2022**

Omslagets första sida: Renovering pågår av matsalens många bord.

Text många i huset. Foto mest Kerstin Kärnekull

Verksamhetsberättelse 2022

Kollektivhusföreningen Färdknäppen lämnar följande verksamhetsberättelse för kalenderåret 2022. Den innehåller styrelsens och gruppernas berättelser.

Styrelsen

Året började med fortsatt uppmärksamhet kring coronapandemin. Under våren ordnades därför tre extra husmöten, parallellt med aktuell information från Folkhälsomyndigheten. I början av februari aviserades det första steget om lättnader i restriktionerna, och i april meddelades, i och med det andra steget, att Covid -19 inte längre ansågs som pandemi och samhällsfarlig sjukdom.

Därmed återgick Färdknäppen till ordinarie verksamheter som tidigare.

De extra husmötena var av stor betydelse då vi gemensamt fattade beslut kring husets åtgärder under pandemin. Det gick även att delta via Zoom.

Våra utomboende medlemmar blev också informerade om händelsernas gång genom mejl från ordföranden.

Gruppen från Familjebostäderna fyra kollektivhus för andra halvan av livet kunde återigen träffas och dryfta gemensamma idéer och förslag.

Styrelsen har bestått av:

Anna William-Olsson ordförande

Lotta Bystedt vice ordförande

Karin Ståhle kassör

Jan Bjerninger sekreterare

samt övriga ledamöter Monica

Havbom, Lena Hellström och

Annette Lundborg.

Jan Bjerninger avgick i december

och Lena Hellström har gått in som

sekreterare fram till årsmötet 2023.

Årsmöte med zoomkamera och Curt Hansson som ordförande.

Styrelsen har under 2022 haft 6 protokollförda möten efter årsmötet. Av dessa var 1 konstituerande, 4 ordinarie, 1 extra för budgetuppföljning.

Under 2023 har vi även haft 2 inplanerade styrelsemöten före årsmötet.

Styrelsen har inom sig utsett tre representanter till Kontaktgruppen: Monica Havbom, Lena Hellström och Annette Lundborg.

Soffmöte på temat "Varför har jag valt att bo så här?"

Enligt Färdknäppens stadgar har styrelsen inom sig utsett Lena Hellström och Karin Ståhle, samt av styrelsen delegerad representant Kajsa-Lena Svensson, att utgöra styrelse för den Lokala Hyresgästföreningen 252.

Medlemmar

Vid utgången av 2022 hade föreningen 95 (2021 var det 98) medlemmar varav 55 (56) boende i huset och 40 (42) utomboende.

Under året flyttade Kerstin och Gino Folco samt Jan Bjerninger. Ingela Stade och Ingemar Hamskär flyttade in i huset.

Medlemsavgift

Medlemsavgiften var under året 200 kr/person och inträdesavgiften för ny medlem 500 kr.

Husmöten

Vi har haft 7 protokollförda husmöten varav 3 extrainsatta för att följa Folkhälsomyndighetens information och påföljd för husets verksamheter. Utöver dessa hölls Öppet budgetmöte den 17 januari, och årsmöte den 19 februari.

Soffor

Styrelsen har sedan tidigare haft ett uppdrag att anordna tre Soffor om vårt hus och vårt boende. Dessa blev uppskjutna p g a pandemin men kunde genomföras under våren 2022.

Varje Soffa hade eget tema:

- 1) Varför har jag valt att bo så här?
- 2) Ekonomi/prioriteringar
- 3) Demokrati/delaktighet

Samtidigt har en grupp med liknande frågor påbörjats, den så kallade 5-årsgruppen. Det har varit angeläget då många flyttat in under pandemin när husets kollektiva verksamheter har legat nere.

Alla inflyttade sedan 2018 har inbjudits att samtala kring "Varför vill jag bo i kollektivhus? Hur såg förväntningarna ut och hur blev det när jag bott här ett tag?".

Ytterligare Soffor har handlat om: Förvaltningsavtalet som vi har med Familjebostäder

Prepping

Flyktingar från Ukraina i våra gästrum?

Revisorer

Revisorer har varit Sören Edzén och Heikki Saarela med Catarina Johansson och Bernt Eriksson som suppleanter.

Valberedning

Valberedningen har bestått av Margareta Edling, sammankallande, Lena Höög och Anita Persson.

Grupper verksamma i huset

Biblioteksgruppen	Bikupan	E-gruppen
Hushållarna	Husskötarna	Julbordsgruppen
Konstgruppen	Kontaktgruppen	Motionsgruppen
Preppinggrupp	Projekt Inredning	Pyssselgruppen
Renhållarna	Trädgårdsgruppen	Återvinningsgruppen

Fest- och underhållningsgruppen, Inredningsgruppen, Färdknäppskören har varit vilande under året.

Gästrummen

Gästrummen har under 2022 haft 429 gästnätter. Den 4 oktober 2021 öppnades åter gästrummen för vaccinerade gäster och antalet gästnätter uppgick då till 93.

Samrådsgruppen för Familjebostäder – Färdknäppen

I år har vi kunnat återuppta de kvartalsvisa mötena med representanter för Familjebostäder. Förvaltare Juha Harju har deltagit tillsammans med Johan Eklöf.

Covid-19 påverkade oss mycket. Ingen smitta överfördes inom huset. Men det var lätt att bli smittad "på stan".

Möte i samrådsgruppen med Familjebostäder varje kvartal kunde åter genomföras.

Husvärden Christer Magnusson har ersatt Magnus Nilsson som gick i pension. För Färdknäppen har Anna William-Olsson varit kontaktperson. Mötena är öppna för alla boende i huset.

Mötena har protokollförts och aktuella frågor har bland annat varit:

Stamspolning i hela huset

Utbyte av tvättmaskinerna

Förvaltningsavtalet

Öppet Hus

I samarbete med Open House Stockholm genomfördes Öppet Hus den 2 oktober. Dagen blev välbesökt (66 personer varav 43 kvinnor och 23 män) och många anmälde sig till Kollektivhus NU:s studiecirkel om att bo kollektivt.

Stöd från externa medlemmar

Vi har ett stort antal externa medlemmar som bidrar till huset genom att t.ex. vara med i matlag. Ett stort tack till alla dessa medlemmar.

Ted och Per spelar vid Färdknäppens öppna hus.

Anna William-Olsson Lotta Bystedt Karin
Ståhle

Jan Bjerninger Monica Havbom Lena Hellström
Annette Lundborg

Delar av biblioteksgruppen sorterar inlämnade böcker till bokbordet.

Biblioteksgruppen

har bestått av Anders Gustafson, Anita Persson (sammankallande), Anna William-Olsson, Catarina Johansson, Eva Larsson, Gerd Zackrisson, Kai Månsson, Lena Hellström, Lena Höög. Gruppen har haft sex protokollförda, utannonserade möten i biblioteket (22 januari, 28 februari, 6 april, 17 maj, 26 september, 15 november).

Utöver dessa har det varit flera möten inför exponering av böcker i anslutning till gallring, utställningar, bokbordet på Drottninggatan samt julbokbordet och fotoutställningen.

Tidningstjänstgöring: Januari/december Lena He, februari/juli Gerd, mars/september Anders, april/oktober Anna, maj/november Kai, juni/augusti Anita.

I genomsnitt har 30-35 artiklar klippts ur dagstidningarna varje månad till grannar, som markerat önskemål.

Tidskriftshyllan som består av skänkta och deponerade tidskrifter har under året rensats och städats fyra gånger.

Bokutlån: 168 lån har registrerats i den orangea anteckningsboken vid återlämningshyllan. Flera tidskrifter har tyvärr lånats hem utan att registreras. Lena Hö har framgångsrikt efter lämplig tid påmint grannar om återlämning av böcker. Speciellt då det funnits efterfrågan.

I fönstret har exponerats: James Joyce *Odysseus* – 100 år; 27 januari Förintelsens minnesdag; Kjell Johansson *Huset vid Flon* – Stockholm läser-bok 2022; Barbro Lindgren 85 år; Eva Lindström Alma-priset; Jesper Larsson *Den dagen den sorgen* – Sveriges Radios romanpris 2022; Kristian Lundberg 1966-2022; Inger Edelfeldt – Selma Lagerlöf-priset 2022; Jenny Wrangborg – Birger Norman-priset 2022; Inger Alfvén 1940-2022; Kjell Espmark 1930-2022; Birgitta Holm om Tunström; Marcel Proust död 1922; Annie Ernaux – nobelpris i litteratur 2022; nominerade böcker till Augustpriset; Ia Genberg *Detaljerna* – August-priset skönlitteratur 2022; Sara Strömberg *Skred* – bästa svenska kriminalromanen 2022.

Nya böcker

Inköpta böcker: Elin Cullhed *Eufori* – en roman om Sylvia Plath, Jesper Högström *Jag vill skriva sant* – om Tora Dahl, Kjell Johansson *Dåligt folk*, Nina Wähä *Babetta*, Mia Kankimäki *Kvinnor jag tänker på om natten*, Eva Franchell *En människa kan mördas men inte idéer*, Malin Giolito Persson *I dina händer*, Jesper Larsson *Den dagen den sorgen*, Ia Genberg *Detaljerna*, Ingvild Rishöi *Stargate* – en julberättelse, Elisabeth Åsbrink *Mitt stora vackra hat* – en roman om Victoria Benedictsson, Lea Ypi *Fri*, Annie Ernaux *Omständigheter* samt *En flickas memoarer*, Karin Smirnoff *Havsörnens skrik*, Kristina Lugn *Inte alls dåligt*, Isabella Lövin *Oceankänslan*, Maja Hagerman *Minnesbrunnen*.

Gåvor: Niklas Natt och Dag 1795, Klas Östergren *Två pistoler* – det är en order,

"Gissa vem" - inte lätt att känna igen oss som tonåringar.

käre vän. *En order*, Fanny Ambjörnsson *Om Nadja*, Nora Ikstena *Modersmjölken*, Naomi Klein & Rebecca Stefoff *Så förändrar vi allt! Guide för en ung människa som vill skydda planeten och sina medmänniskor*, Richard Osman *Torsdagsmordklubben*, Marcel Proust *På spaning efter den tid som flytt del 1*, David Lagercrantz *Obscuritas*, Jan Guillou *Den som dödade helvetets änglar*, Gunnar Bolin *Hovjuvelerarens barn*, Johan Theorin *Sankta Psyko*, Annie Ernaux *Åren*, Peo Hansen *Migrationsmyten*, Enel Melberg *Paradisfågeln flykt – en roman om Selma Lagerlöf*, Walter Kempowski *Allt förgäves*, Torbjörn Flygt *Slugger*, Erlend Loe *Doppler*, Jens Lapidus *Paradis city*, Lina Wolff *Djävulsgreppet*.

Affischen för Bokens dag den 23 april.

Aktiviteter

✕ Svaren på litteraturgissningen "Vilken författare? Vilket verk?" annonserades och pris utdelades

✕ 18 januari fortsatte temautställningen "Böcker som Du inte visste att vi har" på torget i anslutning till gallringen i biblioteket – tre ytterligare omgångar – 14 mars, 19 april och 30 maj - böcker exponerades i ämnet
 ✕ 2 februari vernissage på gissningstävlingen "tonårsfoto"-utställningen. Många gissade dock inte alltid rätt

✕ 28 mars berättade Ingrid Eckerman om

"Den onödiga flyktingkrisen", som också beskrivits i en bok, som det fanns möjlighet att köpa

✕ 23 april - med anledning av Världsbokens dag inbjöds husets invånare att tipsa om en bok som för närvarande var mest läsvärd tema "Mitt lästips just nu!"

✕ 21 augusti bokbord på "Världens längsta bokbord" på Drottninggatan. 13 personer kämpade med sortering, frakt, försäljning och efterarbete. Bordet var bland de mest populära på gatan inte minst med anledning av de låga priserna som ändå inbringade 3 595 kronor

✕ 18 oktober gästade Birgitta Holm allrummet och presenterade sin bok om Göran Tunström

Birgitta Holm talar med stor inlevelse om Göran Tunström i allrummet.

✕ 22 november "Hemlig gäst" –
Amineh Kakabave – berättade om sitt
liv med stort engagemang. Hon erbjöd
också det fullsatta allrummet sin bok.

✕ 27 november "Lyxfika" med Cornelis
Vreeswijk. Klas Gustafson
kommenterade professionellt de
stycken som Leo Lindberg, piano och
Ove Gustafsson, bas spelade. Klas
erbjöd också sin bok om Cornelis.

Mycket hembakat och ljus

adventstämning i den rikt befolkade matsalen, dit husets utomboende
medlemmar också var inbjudna

✕ 9 december hängdes och invigdes utställningen "Åldrande kvinnohänder"
med foton på flera av husets kvinnliga invånares händer. Utställningen är gjord
av fotografen Catharina Condrò Lindgren och ljudinstallationen av Annette
Lundborg – vår granne

✕ 9 december avtäcktes årets julbokbord med flera förväntansfulla grannar

✕ 27-28 december kl. 09 läste Martin Jonols ur sin kommande bok och våra
livliga undringar besvarades med lagoma kommentarer.

Covidden begränsade under våren inbjudningar till utomboende. Med hösten
släppte taget och nu hoppas vi att verksamheten ska kunna vara öppen med
allt det innebär. Vår idélista är lång och vi fyller på och fyller på och vi brinner
att inför kommande år kunna ha många viktiga, lärorika och spännande inlägg.
Vi ska arbeta vidare med skönlitteraturlistan och vänta med spänning på det
fortsatta arbetet i Projekt inredning nu när vi gallrat färdigt.

Många bokinköpsförslag har inkommit under året som gruppen mottar med
tacksamhet även om vi inte varje gång kan leva upp till allas önskemål.

Tack för Era många gåvor till biblioteket och Tack att Ni delar vår flit!

Bikupan

När året startade var vi en ganska stor grupp med
ambition att ta hand om Färdknäppens bin under
2022. Jag tog på mig huvudansvaret för biodlingen
och för att vara sammankallande. Efter sommaren
hade alla andra slutat av olika anledningar och jag
har därför gjort det mesta av arbetet ensam, med
fint stöd från de tidigare ansvariga.

*Leo Lindberg (fantastisk), Ove Gustafsson och Ted spelar
Cornelis Vreeswijk.*

*Bina svalkade sig utanför kupan i
sommarmattan.*

Hösten 2021 gick jag en biodlarkurs på distans, men i övrigt hade jag ingen erfarenhet av biodling. Året präglades av min oerfarenhet. Jag var nervös att missa viktiga saker och att göra fel. Och ofta var jag lite för sent ute med mitt agerande.

Två bisamhällen hade övervintrats förra året, 2021. När vi kollade dem på våren 2022 visade det sig att det ena samhället hade dött. Den 20 juni gjorde jag en avläggare för att starta ett andra samhälle. Det lyckades, men jag var för sent ute och det nya samhället hann inte bli starkt nog för att klara vintern. Den 13 augusti valde jag att slå ihop samhällena igen, vilket också lyckades. Den 23 augusti startade jag övervintringen av det samhälle som fanns kvar. Så nu har vi bara ett samhälle på takterrassen. Bikupan producerade 134 stycken 350 grams bukar. Jag lät 50 innehålla flytande honung och ympade så vi fick 84 burkar med fast honung. Större inköp under året har varit nya ramar, bivax till dessa, vinterfoder samt glasburkar och etiketter. (Tomas)

Härproducerad honung.

E-gruppen 2022

Aktiva under året har varit Staffan Arve, Tomas Backström, Annette Lundborg, Kerstin Kärnekull och Kajsa-Lena Svensson.

6 möten i gruppen har genomförts under 2022, alla på plats. Viktiga frågor har varit hur hemsidan ska utvecklas och behovet av utrustning av olika slag.

En kamera, ett stativ och en rundupptagande mikrofon har inköpts liksom en cromecast. Tomas har gjort en beskrivning av hur dessa kan användas.

Zoom har använts vid några husmöten under året. Vi har vid behov förlitat oss på en boendes zoomkonto.

E-gruppen motionerade om hemsidan till husmötet. En grupp har bildats (Margareta och Klas Gustafson, fler behövs!) och inlett sitt arbete under hösten vid två möten. Vid årsskiftet 2022-2023 har

Välbesökt möte vid SeniorNets webinarium om riskerna på nätet.

hemsidans innehåll minskats och enbart matsedeln uppdateras regelbundet. En ombyggd hemsida planeras till 2023.

Filmen om Färdknäppen kan nås via följande länk på YouTube:

https://www.youtube.com/watch?v=3tlQnNrx_Is&feature=youtu.be.

En Arte-film (på tyska) från 2014 om Färdknäppen kan nås via

<https://vimeo.com/173078930> Password: competentonly

I Färdknäppen finns tre datorstationer, alla från HP; i biblioteket en bärbar dator inköpt under 2021, i rökrummet en med Skype och Windows 10 (2017) samt svartvit laserskrivare/skanner och på kontoret en dator med Windows 10 inköpt 2019, en svartvit laserskrivare och kopiator samt en icke ansluten dator med Windows 8 (2014). Officepaketet 365 fungerar på alla stationära datorer. Hemsidan finns hos Loopia.

Alla som vill kan få en e-postadress med adressen @fardknappen.se. (Kerstin Kärnekull).

Hushållarna

Matlagsrepresentation:

Matlag 1: Gerd Zackrisson

Matlag 2: Torsten Seth ersattes av Helena Yli-Koski i mars

Matlag 3: Margareta Edling

Matlag 4: Heikki Saarela

Matlag 5: Heike Gustafson ersattes av Kajsa-Lena Svensson i mars

Matlag 6: Ann Rahm

Matkassan redovisas till matkassören efter varje matlagningsvecka.

Dessutom har ingått Eva Brandin (kassör) och Lena Hellström (inköpare).

Hushållarna har haft fyra ordinarie möten. Vi har inte haft några soffor.

Eftersom det gått nästan två år sedan vi hade ordinarie matlagningsveckor och de flesta av oss glömt en del om köket och dess utrustning hölls en snabbkurs kurs om Fix och Trix (d v s om hur olika apparater i köket fungerar) den 10 maj med 14 deltagare.

Matlagsbemanning. Ingela Stade och Ingemar Hamskär flyttade in efter Kerstin och Gino Folco och ingår i matlag 2.

Vi har liksom tidigare år haft gästmatlagare. Sedan en tid tillbaka äter dessa gratis de dagar de lagar mat här.

Inköp. En ny Dramatenkärra köptes i maj månad.

Två gästmatlagare och en inbytt ordinarie från huset i fullt arbete.

I budgeten för 2022 tilldelades hushållarna 4 500 kr för ersättning och komplettering av utrustning i köket och 15 000 kr för förstärkning av matkassan. Vi tilldelades också 3 000 kr för de gästmatlagare som äter gratis. Bidrag från bokbordet var 3 585 kr. Vi fick en gåva på 20 000 kr av Anitas man Gustafsson som gick bort under våren.

Antalet betalande ätande under året har varit 6 756 vilket ger i genomsnitt

153 ätande per vecka. Motsvarande siffra för 2019 177. En minskning sedan förra jämförbara året.

Italiensk middag i mars.

Antalet ätande icke-betalande gästmatlagare var 119.

Kostnaderna för matinköpen var 261 562 kr (motsvarande siffra för 2019 var 288 028 kr) medan kupongförsäljningen gav 247 200 kr (2019 gav den 262 800 kr). Vi har alltså köpt mat för ca 15 000 kr mer än vad vi fått in från kupongförsäljningen. (Ann Rahm)

Husskötarna

I vår grupp har deltagit Staffan Arve, Kajsa-Lena Svensson, Maj Wetterstrand, Monica Havbom och Annette Lundborg.

- Vi har haft 4 möten i gruppen under året.
- Kontakterna med Familjebostäder i kvartalsmöten har skett huvudsakligen genom Ann Rahm, Karin Ståhle och Anna William-Olsson.
- Lampor och lysrör har bytts, gångjärn och lås har fått smörjning vid behov, dammsugare har fått livsförlängande underhåll och reparerats, ny

dammsugare har inköpts till takrummet, smärre åtgärder på inredning har gjorts

- Felanmälningar har skickats till Familjebostäder om bland annat diskmaskiner, köksventilation och tvättmaskiner.
- Golv i källaren och soprum har målats av Familjebostäder efter påpekanden från bland andra Husskötarna.
- Fråga om stamspolning av avloppen i huset har drivits av gruppen, resulterade i att detta genomfördes av Familjebostäder i början av 2022.
- Inbrottsförsök genom kökets bakdörr resulterade i flera insatser, Familjebostäder gjorde olika reparationsarbeten och utförde målningsjobb. Det blev bra till slut.
- Borden i matsalen slipades, initiativet drivet mest av Karin S, många hjälpte till, Staffan körde maskinen.

Vi har etablerat en grupp tillsammans med Hushållarna om inventering av våra behov av kylförvaring. Kylanläggningen är mogen för utbyte och vi behöver ha framförhållning till den dag det kan bli snabba beslut om ersättningsutrustning.

Borden slipas på ovansidan i en raffinerad rigg.

Julbordsgruppen

Gammalt och nytt, konstgjort och levande, skör pepparkaka och hårdbränd raku, ätbart och oätbart i skön blandning.

Årets julbord blev ännu en variant på tidigare års julbord, i år med några tak av olika bröd, nya små konstväxter och några levande palmer, barrväxter och

bladbegonior. Systemet med timer för belysningen fungerade för första gången (tack vare e-postinfo till alla).

Lena Hellström (perfekt deg), Kerstin Kärnekull (bak, dekor och julbord), Eva Graus (keramikhus), och Staffan Arve (hopsättning) bidrog.

Amaryllis och andra konsväxter, figurer och ljusslinga ligger i källarförrådet inför 2024. Den röda duken ligger bland husets dukar medan odlingslådorna, som formar landskapet, finns i ett källarförråd. (Kerstin Kärnekull).

Varje tisdagsförmiddag i takrummet.

Konstgruppen

Vår grupp träffas måndag fm. i takrummet.

För det mesta sitter vi och målar eller skissar med det vi har lust till, men ibland ägnar vi oss åt Levande Verkstadsövningar. Då experimenterar vi med färg och form på olika sätt. Kravlöst skapande utifrån vars och ens lust och intresse i stunden. Så skulle vårt motto kunna formuleras.

I påskas hade vi en utställning med påsar, upphängda i matsalen. På papperspåsarna hade vi målat ansikten.

Till hösten fick vi två nya medlemmar i gruppen, som nu består av Mariann Ljung, Eva Graus, Mai, Lena Hellström, Tomas och Margareta.

Vi tar gärna emot fler medlemmar. Inga krav på snygga resultat. Det är vägen som är mödan värd. (Marianne Isaksson)

Kontaktgruppen

Medlemmar i kontaktgruppen, valda av årsmötet:

Klas Gustafson,

Mette Kjörstad

Ann Rahm.

Representanter från styrelsen:

Lena Hellström

Monica Havbom

Annette Lundborg.

Kontaktgruppen har haft sju egna möten och ett tillsammans med styrelsen under året.

Kontaktgruppen möts i matsalen.

Under 2022 har 89 personer hört av sig via e-post, 68 kvinnor och 21 män. Föreningen har nu 46 externa medlemmar och av dessa har 2 tillkommit under 2022.

Under året planerades för åtta kontaktmiddagar med nya intresserade personer dessutom bjöds de som blev medlemmar under pandemin också in till dessa middagar med rundvandring i huset. Mycket tid

har lagts ned på att planera och genomföra de här middagarna eftersom vi hade fått en kö av intressenter under pandemiåren.

Ett första försök att involvera våra externa medlemmar i husets aktiviteter var att bjuda in dem till "Lyxfikat" med föredrag och musik den 27 november.

Gruppen har under året reviderat en del dokument bl. a informationsbrevet som de nya intressenterna får vid sin första kontakt med oss. Gruppens egen mailbox bevakas av samtliga personer i gruppen efter särskilt schema.

Under det gångna året har inte någon lägenhet blivit ledig i huset och därför har inte heller några intervjuer hållits. (Ann Rahm).

Motionsgruppen

Under 2022 har vårt motionsrum använts mera än året innan, då pandemin fortfarande kunde drabba oss.

En gymnastikgrupp har träffats under tidiga morgnar.

Enstaka personer har tränat flitigt styrka i ben och rygg bl.a. med PROs program.

Motionscyklarna har använts även för benstyrka och knäterapi.

Vår roddmaskin visade sig vara sliten och slutade helt att fungera.

Många aktiva roddare blev mycket besvikna. Efter diskussioner på ett husmöte kunde vi enas om att utan en roddmaskin är inte motionsrummet komplett.

En ny professionell maskin lika de som många av oss använt på SATS kunde köpas med investeringsanslaget.

En efterfrågad bänkpress med tillbehör fick vi som gåva och den används för kondition och armstyrka.

Gummibandet med olika dragstyrkor som köptes under året har hållit sig spänstiga och är välanvända.

Pingisbordet riggas upp när barnbarnen är på besök.

Då kommer även utrustningen för innebandy fram.

Vi är tacksamma för att vi har ett motionsrum med numera bra akustik (Maj Wetterstrand).

Projektet "Den tillfälliga inredningsgruppen"

Projektgruppen har haft 16 möten under 2022 och bestod från början av: Anita Persson, Tomas Backström, Eva Larsson, Eva Brandin, Eva Graus, Maj Wetterstrand, Gerd Zachrisson, Annette Lundborg, Ann Rahm

Den tillfälliga inredningsgruppen diskuterar information om Torgets möblering.

Projektet startade redan år 2019 då strukturen utarbetades och en hel del verksamhet med både soffor och utställningar skedde. Det utmynnade i en provmöblering i december 2019.

Under år 2020 avstannade hela verksamheten p g a pandemin. Den första gruppens arbete är slutfört och resulterade i en motion som förelades årsmötet 2022-02. Den motionen bifölls och projektet har arbetat

utifrån den. Projektet tilldelades 30 000 kronor i budget.

Gruppen startade sitt arbete med det prioriterade området Torget. Tidigt under 2022 kom en första utställning med olika förslag på möblering. Alla boende i Färdknäppen fick rösta, i låda, på förslagen och gruppen lämnade en motion till Husmötet om nya stolar och en soffa till Torget. Motionen bifölls.

Förberedelser för målning av väggen mot syrummet/tvättstugan.

Nästa steg handlade att måla om väggen mot syrummet/tvättstugan. Samma metod användes, först utställning, röstning och motion till Husmötet som biföll den. Gruppen målade om väggen.

Det sista steget i möbleringen för Torget var att köpa ett nytt avlastningsbord och ordna med en halvcirkelformad skiva mellan garderoben och datarummet.

Information om bord ordnades, röstning gjordes och motion till Husmötet om att göra inköpen skrevs. Motionen bifölls.

Avlastningsbord köptes, gruppen gjorde en halvcirkelformad skiva av Tomas och Margaretas gamla köksbänk på landet. Projektet köpte en tom fönsterram och lät en glasmästare sätta in spegelglas i den, nu pryder den väggen mot tvättstugan.

Det nyinredda Torget blev verkligen fint!

Från och med oktober riktade projektet in sig på Allrummet/Biblioteket och konstaterade att det var överskott på stolar. En inventering av husets stolar genomfördes och därefter skickades en motion till Husmötet om att sälja fyra gröna karmstolar modell Windsor och skänka bort åtta Gemla café-stolar, ett litet pelarbord till läshörnan ska också köpas. Motionen bifölls.

Nu ägnar projektet all sin tid och kraft till att undersöka vilka soffor som finns på marknaden och som kan passa våra behov.

Från oktober ingår följande personer i projektet:

Anita Persson, Eva Brandin, Tomas Backström, Annette Lundborg, Maj Wetterstrand, Catarina Johansson, Stig Knutsson och Ann Rahm (Ann Rahm).

Preppinggruppen

Rysslands krig mot Ukraina väckte många frågor också om Sveriges säkerhet. Kriget startade 24 februari 2022, det har snart pågått i ett år och det verkar inte mattas av.

Till husmötet 23 mars skickades en fråga/motion om huruvida Färdknäppen skulle kunna ta emot flyktingar från Ukraina i något av gästrummen. Husmötet fann att gästrummen inte var lämpliga för boende i längre tid. Mötet beslöt att "preppinggruppen" skulle få 3 000 kr i budget för eventuella inköp.

Det bjöds in till ett möte om vad man kunde göra på Färdknäppen och Majsan, Sören, Mette, Gerd, Margareta, Tomas träffades 19 april. Det beslöts att börja med att skicka mat, kläder, batterier, pannlampor etc., se separat berättelse om detta.

Myndigheten för Skydd och Beredskap har genom olika medier uppmanat medborgarna att se över sina förråd och ha beredskap för krissituationer,

främst el-avbrott som utöver el till belysning och kök påverkar både värme och tillgång till vatten samt internet

På Färdknäppen gjordes en inventering av beredskapen under rubriken "Om strömmen går över längre tid". Alla 43 i huset hushåll fick en enkät med frågor om vad de hade i förråden. 16 hushåll svarade, med väldigt varierande svar.

Gruppen beslöt att inte köpa in varor för en gemensam beredskapslåda.

22 september kom Kristin Kull från MSB och gjorde tillsyn av husets skyddsrum. Vår husvärd Christer, Sören och Mette var med på tillsynen. Vi har två skyddsrum, ett för 90 personer (förrådsdelen närmast B-uppgången) respektive 180 personer i den del som består av förrådsutrymmet - utom den del som nås via motionsrummet - samt cykelförrådet och motionsrummet. De är avdelade med dubbla ståldörrar i förrådsutrymmet. I källarkorridoren finns ett rum med utrustning för skyddsrumsutrustningen. Bland annat fläktar, toaletter, vattenbehållare etc.

Vid skarpt läge har man 48 timmar på sig iordningställa skyddsrummen. Det innebär att tömma förråden, motionsrummet, cykelförrådet, riva ner förrådsväggarna samt iordningställa skyddsrummen enligt instruktioner som bör finnas i skyddsförrådsrummet. Det innebär bl.a. att fläktarna ska monteras, toaletter och vattenbehållare iordningställas, de vanliga dörrarna vid ingångarna till skyddsrummen monteras av etc. Den som har ansvaret för skyddsrummen samt iordningställande av dessa vid skarpt läge är fastighetsägaren, i vårt fall Familjebostäder.

Vi boende ska se till att alla förråds- och andra utrymmen är tömda (Mette Körstad).

En av 45 lådor med förnödenheter av olika slag på väg till Ukraina.

Pysseldagen

Gick av stapeln lördagen 3 december mellan kl. ett och fyra. Det är ett mycket uppskattat evenemang, särskilt eftersom det pga. pandemin inte hade varit på

flera år. De små vännerna och släktingarna kom förväntansfulla och taggade, och togs emot av Herr Marsipan, Herr och Fru Tomte, Fröken Smällkaramell,

Full fart i matsalen under pysseldagen - som vanligt en succé!

Herr och Fru Pepparkaka, Fröken Apelsin (med nejlikor och röda band!) och Fröken Ljus.

I år hade gruppen gjort en koll av vad som fanns i förrådet och shoppade rejält med material, så det ska räcka till kommande år också!

Det var ca 35 barn som kom och vimlade med sina föräldrar.

Vi vill rikta ett särskilt tack till alla som hade bakat kokade kaffe och gjorde saft, serverade och diskade, det var åtgång på allt!

Vi ses 1:a advent 2023 hoppas Pysselgruppen (Lena Hellström, Karin Flöjte, Ingela Stade, Ingemar Hamskär, Marianne Ljung, Staffan Arve och Mette Körstad).

PS: Tack för alla toarullar!

Renhållarna

Städlagen har varit representerade av: nr 1. Jan Bjerninger, 2. Lena Hellström, 3. Klas Gustafson, 4. Lena Höög, 5. Karin Ståhle, 6. Kajsa-Lena Svensson och Monica Havbom, 7. Tomas Backström/Ingela Stade.

Renhållarna har under året haft fyra möten.

Våra nyinflyttade grannar har inplacerats i städlag.

Intensiv köksstädning pågår. Men så har vi också ett välskött kök trots flitig användning.

Veckostädningen liksom sommarstorstädningen med fönsterputsning fungerade bra även detta år. I december återinfördes pappershanddukar på våra gemensamma toaletter.

Kajsa-Lena Svensson och Monica Havbom har inför 2023 lagt upp städschema. (Monica Havbom)

Trädgårdsgruppen

Vår trädgård är som sig bör en Lisa för själen.

I februari såg vi snödroppar i rabatten och hörde koltrastarnas sång.

Trädgårdsintresserade träffades för att dela sina planteringsdrömmar med likasinnade. Några beslut: Linet ska sås i kopparkitteln på terrassen.

Vi ska ha flera tomatplantor mellan husrabatten och väggen in mot allrummet.

Lena Hellström lovade oss en fjärilsbuske. Vi bad om en liten blå, som sen planterades bakom stenpartiet.

I mars sken solen i flera veckor, men *i april* då vi planerat för trädgårdsdagar den 9 och 10, då var det snö och kallt. Det beslutades att alla skulle jobba när

det passade dem.

31 april sjöng vi för magnolian.

I maj började häcken grönska. Den växte sig sen ovanligt hög och tät.

Det var soligt, torrt och blåsig.

Den 7 maj bröts äntligen torkan. Vi fick 3 mm. Körsbärsträdet blommade.

Vi fick nya balkonglådor vid cykelstället. Guns favoritställe.

Juni, juli och augusti njöt vi av att fika ute tillsammans. Bakom

Trädgården om sommaren, inte bara arbete utan också trekaffe och ögonfröjd.

örtlådan finns sedan många år en äng. Nu beslöt vi oss för att utöka den hela vägen bort till häcken. Allt för att pollinerare och andra insekter ska få de växter som passar dem bäst.

Pelargonerna som övervintrat inne blev stora och vackra i sina krukor på boulebanan.

I augusti fick vi en rejäl rotblöta, 32mm! Men annars blandat väder. Ett nytt lock till vattentunnan beställdes. För att spara vatten ställde vi en tunna under kedjan som leder ner regnvatten från taket vid matsalen.

Till gödning användes kaffesump från köket. Varje liten planta fick smaka.

Majsans barnbarn sådde popcorn i mormors låda. Mäktade stolta blev de när majsens växte sig hög och även gav frukt.

Mindre roligt var det när en naken karl sprang skrikande runt i trädgården och även försökte bryta sig in till Mariann Ljung. I sitt raseri förstörde han en del buskar. Men fjärilsbusken klarade sig med en hårsman. När polisen kom blev han from som ett lamm. På kvällen var han där igen och letade efter sina nycklar som han tappat i buskarna.

I september, då flyttades den gula rosen till den stora rabatten. Vi provade också att dela några perenner, kärleksört och flox. Om det lyckas slipper vi köpa nya buskar. Vi hoppas att de ska klara sig över vintern.

Den 15 och 16 oktober kunde vi arbeta tillsammans på höstens trädgårdsdagar. Vädret var skönt och vi njöt av att hjälpas åt med att gräva och rensa. Väl mött till våren igen (Marianne Isaksson).

Rapport från en liten rabatt

Färdknäppen har en härligt prunkande trädgård till stor glädje för människor och insekter. Vi har också en mycket liten rabatt vid huvudentrén mot gatan som undertecknade nykomlingar i huset försökt måna lite extra om.

Livsbedingungen för rabattens buskar och växter är inte de bästa; knappt med solljus, grunt jorddjup och frekvent översköljning av

hundkiss. Det senare leder, i koncentrerad form, dessvärre till förintelse av växterna. Vi har under året klippt schersminbuskarna, luckrat jorden med

Den lilla och gamla rabatten får omvårdnad av nykomlingarna.

kaffesump och bananskal, planterat nya växter som backtimjan och brunnäva samt gullat lite med befintliga växter som fläcklungört. Några penséer i blått och vitt fick lysa upp under våren och sommaren. Till nästa höst planerar vi att sätta vårlökar. Det krävdes en hel del bevattning under de varma sommarmånaderna, och den gångna hösten fick denna och flera andra rabatter täcken av nedfallna löv för att gynna dagmaskar och andra mikrober. Den stora utmaningen under året har varit att få våra fyrfota vänner i närområdet att välja en annan "toalett" än rabatten på Fatbursgatan. I slutet av året grep Familjebostäder resolut in och satte upp skyltar på husväggen och mattar och hussar ombeds ta sina pälsklingar till andra platser för nödiga behov. Vi hoppas vår lilla rabatt nu får gå en grönare och skönare vår till mötes 2023! (Catarina Johansson och Ingela Stade)

ÅVG (återvinningsgruppen)

Vi har träffats tre gånger, 9 maj, 29 augusti och 14 december.

Medlemmar i gruppen är: Gerd, Majsan, Lena Höög, Mariann Ljung, Per, Marianne Carlsson, Kai och Maj.

Så här håller vi ordning i vårt soprum:

1. Kärlen ska enbart innehålla det material de är avsedda för och som anges på respektive skylt.
2. Förpackningarna ska lämnas separerade i kärlen, inte tillsammans i påse. Hopknutna påsar läggs i sopnedkastet.
3. I kärlen längst in slängs bara grovsopor.

(Gerd Zackrisson och Marianne Isaksson)

Allehanda aktiviteter i

Färdknäppen 2022

(som kanske inte redovisas på annat ställe)

✕ **Eftermiddagskaffe** har serverats med få undantag hela året med få eller många deltagare

✕ 2 jan åter dags för utforskande av vår **geografiska omgivning**. Lena Hellström och Staffan Arve gav en ny karta med 33 spännande detaljfoton att söka

Gemensam frukost den 25 mars

✕ 4 jan erbjöd Lena He och Karin Ståhle årets **lutfiskmiddag**
 ✕ 13 jan dags för **julgransplundring**
 ✕ 20 febr. samlades **kören** under Heike Gustafsons ledning – även 27 febr., 13 o 27 mars, 10 o 24 april, 22 maj
 ✕ 22 jan annonserades det första **covid-fallet** i huset – en lättare variant
 ✕ 25 febr. inbjöd Kerstin Kärnekull och Lena Höög till **digitalt SeniorNet** seminarium

Fågelutflykt till Erstavik i maj.

✕ 25 mars erbjöd Majsan, Ann Rahm och Mariann Ljung **frukost** – också 16 nov
 ✕ 28 mars inbjöd Karin Flöjte m.fl. till **Earth Hour**
 ✕ 11 april visade Staffan **foton** från skidtut mellan Saltoluokta och Kvikkjokk
 ✕ 19 april inbjöd Sören, Mette och Tomas Backström till soffa om **"Flyktingmottagande** eller annat vi kan bidra med"
 ✕ 29 april skålades i trädgården för vår blommande **Magnolia** och för hädangångna grannar
 ✕ 29 april - Äntligen tillfälle att tacka **brevbärar-Kalle** för hans insatser för oss alla år med middag och gåvor. Trots pensionering finns han fortsättningsvis för oss genom julhälsning
 ✕ 8 maj inbjöd Kai till **fågelutflykt** till Erstavik
 ✕ 2 juni kom vår nye **husvärd** Christer Magnusson till tre-kaffet och presenterades och välkomnades
 ✕ 13 juni påpekade Maj Wetterstrand att **FK** fyllde 29 år, som därmed hyllades med skålar och hurrarop

✕ 16 juni **"Lek med luft och drömmar"** med Madeleine Östlund i matsalen
 ✕ 24 juni – **midsommarafton** – uppmanade Ann R, Mariann L och Majsan till samling i trädgården för gemensamt ätande av medhavd mat
 ✕ 30 juni **minnesstund** med fest för Olga, som avled 5 april. Sonen Martin bjöd på mat, musik (flöjt och harpa) ute och inne och tal.

- ✕ 1 juli bjöd Ann R och Majsan på **sommarmiddag** med anledning av sina nio år i FK – gazpacho med bröd och ost och dessert fick 13 personer
- ✕ 8 juli bjöd Majsan på födelsedags-**tårtkalas** – 14 personer hörsammade
- ✕ 14 juli erbjöd Anita Persson, Bosse Johansson och Heikki Saarela till **grillmiddag** i trädgård o matsal – 22 personer kom
- ✕ 18 juli erbjöd Anne D, Per Demérus, Gerd Zackrisson och Bibbis Löthén **sommarmiddag** med varmrökt sik
- ✕ 20 juli bjöds på **fruntimmers-fika** med 3 tårtor av Anita, Gerd, Eva Graus – 21 personer hörsammade
- ✕ 29 juli erbjöd Lena He **sommarmiddag** med tapastallrik
- ✕ 2 aug erbjöd Ann R och Anita **sommarmiddag** med tema "skaldjursfrossa" - 16 personer hörsammade medtagen "frossa"
- ✕ 5 okt "Hur hanterar vi höjda **mat- och elpriser?**" – ett digitalt erfarenhetsutbyte i Kollektivhus Nus regi
- ✕ 12 okt startade CC Plåt och Tak AB en välbehövlig uppfräschning av **takterrassen**
- ✕ 17 okt samlades på initiativ av Tomas 20 personer för att diskutera ev. resa ev. till **Berlin** gemensamt – vidare möten 20 nov, 7 dec
- ✕ 22 okt hängde Maj och Anita husets **kvarglömnda kläder** från tvättstugan i trädgården på tvättlina för exponering till ev. ägare
- ✕ 2 okt **Öppet hus** som besöktes av 66 personer (43 kvinnor och 23 män). Hembakat och musik erbjöds i matsalen och guidade visningar och information för intresserade. Utvärdering 4 okt
- ✕ 23 okt annonserade Helena Yli-Koski möjligheten att beställa **renkött**
- ✕ 16 nov berättade **Niklas Krantz** om allt som gick sönder på segelbåten under jorden runt-resan

Luciamorgon med Luciatåg med sång och flöjt från plan 5.

- ✕ 21 nov "Gemenskap och autonomi – kollektivboende som **hållbart alternativ**" ett webinarium om en ny bok arrangerat av Kollektivhus Nu
- ✕ 3 dec **julpyssel** för små vänner och släktingar med pepparkaksbak, klippa och klistra, pynta ljus, marsipan, apelsiner med nejlikor, julpynt mm
- ✕ 13 dec **lucia**-skred våning fems invånare traditionsenligt genom husen med ljus, sång o musik och sega jultomtar

Fotbollskväll i takrummet i mars.

x 13 dec annonserades **fotbollskvällar**
 inför den spännande VM-slutstriden
 x 14 dec visade Kai minnesbilder över
Rainer Norén, som avlidit 23 okt och
 begravdes 8 dec
 x 22 dec kläddes **julgran** och bjöds på
 glögg – initierat av Ann R och Majsan
 x 24 dec **julafton** – 15 grannar
 samlades till mingel och gemensamt
 ätande av medhavd lunch kring ett
 "lysande" dukat bord

Insamlingar

- 13 mars skickades 4 000 kronor till UNHCR för bidrag till Ukraina
- Till Läkare utan gränser har skickats 5 458 kronor för FKs flaskor som lämnats till pant av Kai Månsson, Marianne Carlsson. Ann Deméus ska tackas för hennes genom åren ständiga insatser i detta arbete
- 45 lådor med behovsryklar inlämnade till Posten för vidarebefordran till Ukraina av Margareta Edling och Tomas Backström

Studiebesök: *21 april* spanska journalisten Alberto Lozano med kollega från SVT för intervjuer för spansk media, *19 maj* Leyden Academy on Aging and Vitality från Nederländerna – ca 20 personer, *7 juni* tre arkitekter från Secretary, *1 juli* Alexandra Berg, Stadsmissionens colivingprojekt, *5 juli* Darinka Czischke – co-housing Lab TU Delft - Nederländerna, *5 juli* Kyle Barker, arkitekt från Somerville USA på rundresa till kollektivhus i Europa, *14 juli* journalist från Japan, *15 aug* arkitekten Milena Prada med make från Italien och organisationen "Fondazione Housing Sociale", *16 aug* Dan Hallemar och Veronica Hejdelind – arkitekter och författare, *19 sept.* Rebecka Rubin, Sveafastigheter, *28 sept.* Hyeji Kim från Good Neighbours Mirae Foundation Sydkorea, *22 okt* föreningen Kvinten från Järna, *4 nov* två arkitektstudenter från KTH, *24 oktober* Hiroko Mizumura, japansk forskare, *16 nov* Gotlands politiker och planerare, *29 nov* Tv-team från fransk-tyska tv-kanalen "Arte" om svenska pensioner.

Färdknäppen representerades av Kerstin på ett rundabordssamtal som Stockholms stad ordnade för tjänstemän på temat "Äldrevänlig stad" *12 okt*, vid seminarium hos Internationales Bauausstellung (IBA) Wien *2 sept.*, i Delft – Nederländerna - vid seminarium om boendeformer för äldre *16 nov.* (Anita Persson)

Glögg och Julsånger december 2022

Gör ett avbrott i julstöket! Kom och sjung JULsånger, drick glögg, ät pepparkakor m m och ha det allmänt trevligt!

Drygt 30 personer deltog i Färdknäppens årliga tradition! En kväll som anordnades för dryga 20:e året av Gun Hemström! Som tidigare år bjöd Staffan Arve och Lena Hellström på sin goda hemgjorda glögg! Till glöggen serverades, bl a pepparkakor med Ädeloströra, saffransbullar, julstollen och olika sorters chokladpraliner.

Programmet för kvällen! • Lena Höög och ? ? – inledde med att spela folkmusik på fiol och nyckelharpa • Gun Hemström och Jenny Almsenius ledde allsången • Monica Havbom läste "En riktig jul" skriven av Theodor Kallifatides ur novellsamlingen "Fotspår" av Gun Ekroth. • Jenny Almsenius bjöd på "Juletid i Göteborg", "Jultomten är faktiskt död", "Knalle juls vals" och "Linneas födelsedag".

Det blev en rolig, varm, trivsamt och stämningsfull kväll med alla medverkande och sångglada "Färdknäppare"

Januari 2023 Gun Hemström

Vi som bodde i huset 2022, med inflyttningsår

1993 Anita Persson, Bibbis Löthén, Bo Johansson, Eva Brandin, Gun Hemström, Kai Månsson, Kerstin Kärnekull, Lilian Bodin, Maj Wetterstrand, Mona Isaacs, Monica William-Olsson.

1994 Mette Kjörstad

1996 Stig Knutsson, Torsten Kindström

1997 Bernt Eriksson

1998 Marianne Carlsson

2001 Gerd Zackrisson

2002 Karin Ståhle

2003 Mariann Ljung

2004 Monica Havbom

2005 Anne Demérus, Per Demérus

2006 Eva Graus, Lena Höög

2007 Kajsa-Lena Svensson

2008 Anders Gustafson, Heike Gustafson

2009 Lotta Bystedt

2010 Lena Brorsson, Lena Hellström, Staffan Arve

2012 Eva Sandstedt, Jan Dämfors, Lena Berg, Torsten Seth

2013 Ann Rahm, Marianne Isaksson, Ted Bjurwill

2014 Gudrun Hubendick, Jan Bjerninger, Karin Flöjte, Margareta Edling, Tomas Backström

2016 Anki Hamrin, Gino Folco, Heikki Saarela, Kerstin Folco, Petri Hämäläinen,

2018 Klas Gustafson, Anna William-Olsson

2019 Martin Jonols

2020 Eva Larsson, Sören Edzén

2021 Annette Lundborg, Helena Yli-Koski, Helen Huledal, Catarina Johansson

2022 Ingela Stade, Ingemar Hamskär

Omslagets sista sida: Några av minst sexton studiebesök under 2022:

Hiroko Mizumura, Japan, Kyle Baker, USA, Milena Prada, Italien, Hyeji Kim, Sydkorea och en stor grupp från Leyden Academy on Aging and Vitality, Nederländerna.

